

Algemene Raad-Weigering goedkeuring patronaat.

Het verloop van de procedure:

Bij brief van 22 april 1999 heeft mr. X, verder te noemen appellant, de Raad van Toezicht in het arrondissement Utrecht, verder te noemen de Raad van Toezicht, verzocht om goedkeuring van het patronaat over mr. Y.

Bij brief van 24 maart 1999 heeft de Raad van Toezicht appellant uitgenodigd om op de vergadering van de Raad van Toezicht van 27 mei 1999 te worden gehoord, aan welke uitnodiging appellant gehoor heeft gegeven.

Bij brief van 1 juni 1999 heeft appellant vervolgens de Raad van Toezicht een nadere toelichting op zijn verzoek gegeven.

Vervolgens hebben appellant en diens stagiaire mr. Z op 17 juni 1999 een gesprek gehad met de Raad van Toezicht althans de plaatselijke deken en de portefeuillehouder stagiaire-aangelegenheden.

Bij brief van 17 juni 1999 heeft de Raad van Toezicht de goedkeuring van het patronaat geweigerd. Tegen dit besluit is appellant op 22 juni 1999 in beroep gekomen.

De Algemene Raad heeft belanghebbenden conform art. 7: 16 AWB in de gelegenheid gesteld te worden gehoord. De openbare hoorzitting heeft op 30 augustus 1999 plaatsgevonden. Namens de Raad van Toezicht was mr. A bij de hoorzitting aanwezig. Ook appellant was bij de hoorzitting aanwezig. Van de openbare hoorzitting is een verslag gemaakt.

Appellant heeft een beroepschrift met bijlagen ingediend. De Raad van Toezicht heeft op 26 augustus 1999 overgelegd:

- verslag van de bespreking van de Raad van Toezicht met mr. X d.d. 27 mei 1999
- besprekingsverslag d.d. 17 juni 1999
- twee pagina's uit het stagereglement in het arrondissement Utrecht

De Algemene Raad heeft kennis genomen van alle overgelegde stukken.

Het standpunt van de Raad van Toezicht.

De Raad van Toezicht stelt zich primair op het standpunt dat appellant geen belang meer heeft bij zijn beroep, omdat mr. Y niet meer voor het aanvangen van de najaarscyclus van de Beroepsopleiding, te weten begin september aanstaande, beëdigd kan worden.

Subsidiair wijst de Raad van Toezicht het verzoek om goedkeuring van het patronaat over mr. Y af omdat het stagereglement in het arrondissement Utrecht (art. 2.4) voorschrijft dat een patroon over maximaal twee stagiaires het patronaat kan uitoefenen. Voor uitzonderingen is slechts plaats indien er sprake is van een bijzonder geval (art. 14.1).

Appellant oefent momenteel het patronaat uit over twee stagiaires.

Het moeizame verloop van de stage van één van de stagiaires die bij appellant werkt - mr. Z - is geen reden om van het reglement af te wijken. Mr. Z die in december 1993 is beëdigd, heeft nog immer niet aan de opleidingsvereisten voldaan. De feitelijke duur van zijn stage is door de Raad van Toezicht vastgesteld op vier jaar. Zijn stage zal in ieder geval eind december 1999 aflopen. De problemen met betrekking tot het verloop van de stage van mr. Z zijn mede aan appellant te wijten. Appellant heeft mr. Z onvoldoende begeleid en jegens de Raad van Toezicht zijn informatieplicht niet vervuld.

De Raad van Toezicht is doende het goedkeuringsbeleid aan te scherpen. Bij twijfel over de capaciteiten van een patroon onthoudt de Raad van Toezicht tegenwoordig zijn goedkeuring. In dit nieuwe beleid past ook dat de Raad van Toezicht een opleidingsplan kan eisen.

Ter zitting is door de Raad van Toezicht bovendien toegelicht dat er ook geen bijzondere omstandigheid is gelegen in het feit dat appellant slechts gedurende een periode van vier maanden het patronaat over drie stagiaires zal uitoefenen. De Raad van Toezicht stelt zich op het standpunt dat vier maanden nog een lange periode is en dat appellant het juist deze laatste vier maanden druk zal krijgen met de begeleiding van mr. Z.

Het standpunt van appellant.

Appellant stelt belang te hebben bij zijn beroep. Aan het besluit van de Raad van Toezicht om de goedkeuring te onthouden, ligt geen objectief oordeel van de Raad van Toezicht ten grondslag. Er is teveel gekeken naar de persoon van appellant. In het arrondissement Utrecht heeft de Raad van Toezicht nooit eerder zijn goedkeuring onthouden indien een patroon zijn functie niet goed zou hebben vervuld. Daarnaast is de aanbeveling van de Raad van Toezicht om bij een (nieuw) verzoek om goedkeuring een opleidingsplan over te leggen niet gebaseerd op regelgeving.

Overigens is appellant van mening dat hij zijn patronaat over mr. Z goed heeft vervuld. Hij heeft altijd zeer veel tijd aan de begeleiding van mr. Z besteed. Appellant erkent dat hij zich jegens de Raad van Toezicht wellicht onvoldoende van zijn taak heeft gekweten door die Raad niet of niet tijdig te informeren over de voortgang van de stage. Hij meent dat dit los dient te worden gezien van zijn functioneren als patroon.

Het moeizame verloop van de stage van mr. Z is uitsluitend aan mr. Z te wijten.

Appellant, die de regel (art. 2.4 Stagereglement Utrecht) onderschrijft dat een patroon over ten hoogste twee stagiaires gelijktijdig het patronaat kan voeren, is van mening dat in dit geval wel degelijk sprake is van bijzondere omstandigheden in de zin van art. 14.1 van het Stagereglement, te weten:

- de periode dat appellant over drie stagiaires het patronaat zal voeren is tot vierenhalve maand beperkt (bij beëdiging van mr. Y per augustus 1999);
- stagiaire mr. Z is in januari 1993 beëdigd. Zijn stage zal december 1999 zijn afgelopen. Hij behoeft nog slechts twee VSO-cursussen en enige lezingen bij te wonen alsmede zijn pleitoefeningen te doen;
- de andere stagiaire waarover appellant het patronaat uitoefent, mr. E, is op 30 juli 1997 beëdigd. Haar stage verloopt zeer goed;

- ook bij een eerdere stagiaire waarover appellant het patronaat heeft uitgeoefend (mr. F) heeft appellant nooit klachten gehad;
- mr. Y werkt op het moment van beëdiging al tien maanden als jurist op het kantoor van appellant; goedkeuring van het patronaat zal de begeleiding c.q. opleiding van de stagiaires van appellant niet benadelen;
- de continuïteit van het kantoor van appellant wordt belemmerd indien mr. Y pas in december 1999 kan worden beëdigd.

Het oordeel van de Algemene Raad

De ontvankelijkheid

Het beroepschrift is tijdig ingediend, immers binnen zes weken na de dag waarop de beslissing van de Raad van Toezicht van 17 juni 1999 aan appellant bekend is gemaakt.

Beoordeling

De Algemene Raad is van oordeel dat appellant voldoende belang heeft bij zijn verzoek. Het uitgangspunt van de Advocatenwet (art. 9b eerste lid) is dat de beginnend advocaat de eerste drie jaar zijn praktijk uitoefent op het kantoor van zijn patroon.

Deze driejarige stage als voorzien in de wet vangt aan met de beëdiging, met dien verstande dat de stage niet aanvangt (art. 3 StV) en, mocht deze wel zijn aangevangen, van rechtswege geschorst is (art. 9.4 StV) als de betrokkene (nog) geen patroon heeft (gevonden). Het belang van mr. Y staat derhalve buiten kijf en wordt in zoverre door mr. X gedeeld dat ook een beoogd patroon er belang bij kan hebben dat zijn beoogd stagiaire met de daaraan verbonden bevoegdheden zo spoedig mogelijk onder zijn toezicht met de stage een aanvang maakt. Mr. X heeft zijn beroep ingevolge art. 18.2 Stageverordening op dit belang gebaseerd. De spoedeisendheid van dit belang heeft hij geadstrueerd met de omstandigheid dat mr. Y bij tijdige beëdiging nog aan de najaarscyclus 1999 van de Beroepsopleiding kan deelnemen. Door tijdsverloop is deze deelname in het najaar niet meer mogelijk, maar dat heeft slechts consequenties voor de spoedeisendheid en niet voor het belang als zodanig van mr. X.

Het kantoor van appellant wordt gevormd door de navolgende advocaten:

- a. mr. X die in 1982 is beëdigd en derhalve over zeventien jaar praktijkervaring beschikt. Hij is patroon over de hierna onder b en c genoemde advocaten;
- b. mr. Z die in januari 1993 is beëdigd. Hij moet nog pleitoefeningen doen, twee VSO-cursussen en lezingen volgen. Hij heeft gedurende zijn stage anderhalf jaar in het buitenland doorgebracht en hij heeft na zijn terugkeer steeds in deeltijd en vaak vanuit zijn woonhuis gewerkt. Hij woont dicht bij het kantoor van zijn patroon. De Raad van Toezicht heeft schattenderwijs vastgesteld dat mr. Z per medio 1999 in feite een stage heeft door gemaakt van ± 4 jaar en met mr. Z en mr. X afgesproken dat de stage wordt verlengd tot 31 december 1999 en verder niet meer zal worden verlengd;
- c. mr. M. E die op 30 juli 1997 is beëdigd, haar beroepsopleiding heeft voltooid en ruim twee jaar van de stagetijd heeft voltooid.

Daarnaast is op het kantoor van mr. X sedert januari 1999 mr. Y werkzaam als juridisch

medewerker.

De strekking van art. 4 Stageverordening 1988, waarin de Raden van Toezicht de bevoegdheid is toegekend om het patronaat goed te keuren, bestaat daarin dat wordt nagegaan of de opleiding en begeleiding van de stagiaire door de beoogde patroon is gewaarborgd. Bij beslissingen op dit punt komt de plaatselijke Raden van Toezicht met inachtneming van het beleid van de Algemene Raad zoals weergegeven hieronder in beginsel vrijheid toe, waarbij rekening mag worden gehouden met de plaatselijke omstandigheden.

De Raad van Toezicht heeft in art. 2.4 van zijn Stagereglement de beleidsregel gepubliceerd dat een patroon over ten hoogste twee stagiaires gelijktijdig het patronaat kan voeren. Ingevolge art. 14.1 van dat reglement is de Raad van Toezicht bevoegd in bijzondere gevallen af te wijken van de bepalingen van dit reglement.

Uit een oogpunt van opleiding en begeleiding van stagiaires vindt de Algemene Raad het in beginsel ongewenst dat een advocaat als patroon van meer dan twee stagiaires optreedt. Bijzondere omstandigheden zouden tot een ander oordeel kunnen leiden. De vraag is of in het onderhavige geval sprake is van zodanige bijzondere omstandigheden dat deze het optreden als patroon van meer dan twee stagiaires rechtvaardigen.

Naar het oordeel van de Algemene Raad is in dit geval en op dit moment sprake van de volgende bijzondere omstandigheden:

- appellant heeft reeds zeventien jaar praktijkervaring en voldoet daarmee ruimschoots aan de in art. 4 lid 3 Stageverordening genoemde basisnorm van minimaal zeven jaar praktijkervaring;

- mr. Y heeft ongeveer tien maanden ervaring als juridisch medewerker op het betrokken kantoor opgedaan;

- de praktijkervaring van de twee betrokken stagiaires is niet uniform en bovendien hebben zij de stage bijna, respectievelijk voor een groot deel, voltooid. Mr. Z ontvangt naar verwachting in december 1999 zijn stageverklaring.

Indien hij in december 1999 nog niet aan zijn opleidingsvereisten heeft voldaan, zal zijn stage niet verder worden verlengd en ultimo 1999 aflopen.

Mr. E heeft twee jaar van de stagetijd voltooid en de beroepsopleiding met goed gevolg doorlopen;

- het gaat hier om een zeer korte periode waarin de beoogd patroon tijdelijk het patronaat over drie stagiaires zal uitoefenen, te weten twee of drie maanden.

De Algemene Raad acht onvoldoende aannemelijk gemaakt door de Raad van Toezicht dat appellant niet of niet zonder meer geschikt is om het patronaat over mr. Y op zich te nemen. Niet betwist is dat appellant ook patroon is geweest van mr. F, die haar stage inmiddels heeft voltooid, en dat die stage zonder problemen is verlopen. Ook rond de thans nog lopende stage van mr. E zijn geen problemen gemeld. De stage van mr. Z verloopt ontegenzeggelijk problematisch maar niet valt te zeggen dat diens tekortschieten in de omstandigheden van het geval in relevante mate valt toe te rekenen aan appellant. Wel

heeft appellant de Raad van Toezicht onvoldoende op de hoogte gebracht en gehouden van de ontwikkelingen rond die stage. Appellant heeft dit erkend en toegezegd in den vervolge (ook) op dit punt diligent te zullen zijn. Hij heeft echter benadrukt dat dit een en ander niet in de weg heeft gestaan aan een goede opleiding en begeleiding van mr. Z. De Raad van Toezicht heeft dit onvoldoende gemotiveerd bestreden en meer in het bijzonder geen concrete punten genoemd waarin appellant ten aanzien van deze opleiding en die begeleiding heeft tekortgeschoten.

Met betrekking tot het voornemen van de Raad van Toezicht om van appellant in het kader van een aangescherpt goedkeuringsbeleid voor binnenstages een zgn. opleidingsplan van de patroon te vergen, wijst de Algemene Raad erop dat een wijziging van het beleid op dit punt tevoren op behoorlijke wijze dient bekend te worden gemaakt. Indien die aanscherping niet generiek maar specifiek is, dient de Raad van Toezicht eveneens aan te geven onder welke omstandigheden dit aangescherpt goedkeuringsbeleid zal worden gehanteerd.

De hierboven genoemde bijzondere omstandigheden tezamen, gecombineerd met het feit dat niet is komen vast te staan dat appellant mr. Z onvoldoende zou hebben opgeleid en begeleid en er ook overigens geen klachten bij de Raad van Toezicht bekend zijn over de opleiding en begeleiding van andere stagiaires door appellant, brengen de Algemene Raad tot het oordeel dat een goede opleiding en begeleiding van mr. Y door appellant voldoende is gewaarborgd.

De Algemene Raad is van oordeel dat de Raad van Toezicht de hierboven genoemde feiten, omstandigheden en opvattingen of beleid, ten onrechte niet of onvoldoende in zijn besluitvorming heeft betrokken.

Beslissing

De Algemene Raad verklaart het beroep van appellant gegrond en vernietigt het besluit van de Raad van Toezicht van de Orde van Advocaten in het arrondissement Utrecht d.d. 17 juni 1999 en verleent hierbij goedkeuring aan het patronaat van appellant over mr. Y, welke goedkeuring in de plaats komt van de in art. 4 lid 1 van de Stageverordening 1988 bedoelde goedkeuring door de Raad van Toezicht.